

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 6.

Indult Bétsből, Kedden, Julius' 19-dikén, 1831.

B é t s.

Felséges Rendelés szerint Orosz Tsászári Nagy Hertzeg Cesarevits Constantin Ó Ts. Magasságának halálát 16 napig fogja a' Fels. Austriai Ts. K. Udvar gyászolni Jul. 19 dikétől kezdve, ú. m. 8 napig mély és azontúl fél gyászszal.

O r o s z O r s z á g.

Pétervár Jul. 2 kán. A' fővárosban a' Tsászár parantsolatjából egy 4 személyekből álló Biztosság vagyon felállítva a' kiütött Cholera terjedésének meggátlására. Elölülője a' Biztosságnak, a' Pétervári Fő hadi Kormányozó, és tagjai Gen. Sakrevski Gen. Tsernytzew és Mentzikov. Ez alatt az öt nap alatt Jun. 28-ika óta) öszve-séggel 44-en betegedtek meg, kik közül meg holt 24, meggyógyult 1, és betegen fekszik 19. Az ispotály és azok a' privátházak, hol a' betegek vannak, szorosan elzárattattak minden közösléstől.

Frantzia Követ Hertzeg Montemart az Orosz Ministeriumnak megjelentette, hogy Frantzia Ország ezentúl Pétervárban nem fog Consult tartani, és a' Consul foglalatosságait jövendőben a' Követség Kantzelláriájának egyik Igazgatója fogja, (mint Vice Consul) vinni. Báró Malvirade, ki eddig Consul volt,

megszűnik e' szerint hivatalát viselni; kit Ó Fge ez alkalmatossággal Tsászári jó indulatjának bizonyítására a' Sz. Vladimir Rendnek harmadik rangú keresztjével megajándékozott.

Egy Tsászári Ukas Podoliát az első tábor fővezér General-Feldmarsal Gróf Sacken hatalma alá adja, és Volhyniát 's Litvaniát a' tartalék-tábor fővezérének Generál Gróf Tolstoynak hatalma alá veti. A' nevezett két Generálok hasonló hatalommal bírnak ezentartományokban, mint eddig a' nagy tábornok fő vezére bírt, de a' ki távol meszáze lévén (Lengyelországban) a' mostani környülállások között 'e' tartományoknak tsendességét nem őrizheti.

A' Pétervári Journal Jul. 2-diki levelében írja: „A' tartalék-tábornok fővezére General Gróf Tolstoy egy tudósítást küldött a' Tsászárhoz, arról a' veszteségről, melyet Seregeink General Gróf Kuruta alatt Jun. 19-kén annak a' pártos Seregnek okoztak, melly General Gielgud vezérlése alatt a' mi tartományinkba bétűtött. A' dolognak világosabb megértésére mind ezt a' tsatát, mind az azt megelőző történeteket ezenel környülállásosan közöljük: „Midőn a' pártosok tábora a' mult Május havában a' Testörzö Sereg ellen megmozdulna, kiküldöttek a' pártosok egy erős tsapatot Ostrolenka ellen, melly várost seregeink General Osten-Sacken Kom-

mandója alatt elfoglalva tartottak. Ugyan azon időben a' pártos tábornak nagy tsapatjai elkezdék a' várost megkerülni. General Sacken, nehogy környülkerítessék, jónak látta Ostrolenkát elhagyni és Lomzába vonulni. Azonközben az ő ellene dolgozó tsapathoz General Gielgud friss seregekkel hozzá érkezik és hasonlóan nyomúl Lomza felé, nyilván kimutatván szándékát, hogy bé akar törni a' mi földünkre, hogy a' pártos Lengyelektől kitsínált plánum' szerint a' pártulést Litvániában előmozdítsa. Ennek ellenzésére General Sacken Maj. 23-kán megszáll Raygrodnál egy erős fekvésben, mellynek jobb szárnyát a' burkus határszélhez közel fekvő tó fedezte. Itt hartzolt őt napokig a' General a' pártosokkal és nekik tetemes veszteséget okozott. — Midőn az Ostrolenkai ütközet után a' pártosoknak nagy tábora visszavonulna Varsóba, General Gielgud ki lehetőséget benne nem látott, hogy magát azzal újra egyesíthesse és annak felette világos parantsolatja volt, hogy birtokunkba béüssön, őszve gyűjtván minden seregeit, számszerént 15—20 ezer embert, minden erejével reárohant General Sackenre, kinek már akkor alig volt 3000 katonája. A' mi kis seregünk az ellenségnek tüzes ostromait egy egész nap kiállotta, és más napon Kauenen be' húzta magát, hol General Sacken a' körül belől fekvő katonaságot magához vette, és azután tovább indult Vilnába. — De azonközben a' tábornak fővezére meghallá híret ennek a' beütésnek, mellyet a' pártosok a' mi földünkre tettek, és mulhatatlanul szükségesnek esmervén, hogy Grodno városa, mint felette fontos az ott lévő táraknál fogva, megoltalmaztassék, ennek a' városnak fedezésére a' Testörző seregnek tartalék osztályját General Gróf Kurut alatt elküldötte.

Ugyan azon időben a' tartalék-tábornak fővezére Gróf Tolstoy, a' Tsászárnak parantsolatja szerint, megindult erejével Vilnához, hogy ott a' többi Generaloknak seregeivel egyesülvén, a' lengyel pártosokat megtörje és a' Litvániában újra megháborított tsendességet helyreállítsa. Midőn General Gróf Kuruta Grodno-ba érkezésekor meghallaná, hogy a' pártosok Kauen városán túl általmentek a' Niemen vizén, és útjokat Vilna felé vették, ő is sietséggel oda indult, Grodno-ban elegendő őrizetet hagyván. Jun. 18-kán egyesíti magát Gróf Kuruta Vilna alatt Gen. Baró Sacken és Gen. Hertzeg Chilkoff seregeivel, és általveszi mindezen seregeknek Kommandóját, mellyek a' Vilna őrizettel együtt mintegy 20,000 emberre mehettek. Ekkor kiállítván a' testörzőket és Gen. Sacken és Chilkoff katonáit a' Város előtt, a' Kaueni úton, a' Ponari hegyek tövében, és a' Városnak védelmét General Chrapovickira bízán, bátor bizodalommal várta Gróf Kuruta az ellenséget, melly 25,000 emberrel és 26 ágyúkkal közelgetett. 19-dikben reggel megtámadták a' pártosok elő-őrjeinket, és hátranyomván őket, három tsapatokban reáütöttek a' nevezett hegy tövében fekvő seregünkre. Kemény tsata után, melly délig tartott, a' pártosok mind a' három helyen vissza verettettek; katonáink a' Vaki vizéig üzték a' futókat. Elvesztettek ebben a' tsatában 1500 embert holtakban és sebesekben, 2 ágyút és 600 foglyokat, kik között vagyón General Gielgudnak egy Adjutansa. Részünkről a' veszteség igen tsekély. Gróf Kuruta nagyon dítseri General Sacken rendeléseinek böltsességét ebben a' tsatában, és a' katonáknak fényes vitézséget, kiváltképpen dítserettel emlékezik a' Volhyniai Testörző regementről, melly Oberster Ovan-

der vezérlése alatt a' pártosoknak nagyobb számú tsapatját bátran megtámadta, hátraverte, és vitézségének több kimutatott bizonyosságaival az egész tábor-seregnek dítseretet megérdemlette. — 20-dikban megérkezett a' tartalék tábornak Fővezére Gróf Tolstoy 25,000 emberrel Vilnába és minden ott lévő seregeket a' magáéhoz tsatolván, két részre osztotta, mellyek között egyik Vilnában maradt, másik a' nagyobbik 24-ikben a' pártosoknak további üldözésére kiindult.

L e n g y e l O r s z á g.

A' Varsói Status Ujságban a' következő haditudósítás olvastatik: „Generalissimus Skrzynecki az Igazgatószékhez. — Vagyon szerentsém az Igazgatószéknek jelenteni, hogy General Gielgudtól egy tudósítást vettem, mellyben írja hogy Jun. 19 kén seregének egy részével erős recognoscirozást teve a' Wilna előtt fekvő ellenségnek tábora ellen. Az Oroszok, kik tsak nem minden hadi erejeket ide gyűjtötték össze Litvaniából, olly nagy számmal jöttek Seregeinkre, hogy General Gielgud nem reménylhetette meggyőzéseket, annálfogva vissza vonta magát elebbi fekvésébe és később hátrább két nap járásra Vilnatól. A' veszteség ezen a' napon néhány száz emberre mégyen mind a' két részről. — General Dembinski serege, melly a' Vilia másik partján dolgozik, részt nem vett e' tsatában, sem General Szymanowski serege, melly Polangen ellen vagyon kiküldve. — A' tudósítások Litvaniából Jun. 23 káig terjednek. Az új regementeknek állítása gyorsan mégyen és jó rendben. Az egész katonaságot tűz lelkesíti. Varsó Jul. 2 kán 1831. Skrzynecki.“

A' Városházánál Varsóban Jun. 30 és Jul. 1 napján a' Podoliából és Kijovból (vagy Ukrainiából) itt lévő Polgárok gyűlést tartván, a' nevezett két tartomány vagy Vajdaság hat hat Kerületeinek részéről Követeket választottak az Országgyűlésre, névszerént Podolia részéről Golinski, Jelovicki, Nakvaski, Sabbathyn, Bernatovicz és Zarczynski Urakat; és Kijov részéről Tomaszewski, Potocki, Tchorzewski, Zaleski, Tyskiewicz és Malinowski Urakat. Tulajdonképpen kétet Követet kellett volna mind egyik Kerületből választani, de minthogy erre a' kiszabott időre nem jelenhettek meg minden választók, tsak egyegy választott. A' választásnak végevel, minden Választók lóra ugrottak és elvágattak a' táborba katonáinknak sorába. A' Választottak, ha a' Senatus (Főrendek háza) a' Választást törvényesnek találandja, egy két nap alatt széket foglalnak a' Követek házában.

Az Országházainak elegy Ülésében Jul. 3 kán felolvasatott egy törvényjavallat, melly szerént új bankók, 1 és 2 forintosok adattassanak ki 10 milliom forintig. Később ha ezek forgásba jöttek, 50 forintosok is adattassanak ki, arányos mennyiségben. Mindezeket a' bankókat a' Lengyel Bank, a' háborúnak végződése után, legfeljebb esztendő alatt köteles kész pénzel beváltani. A' javallat elfogadtatott, és törvénné léteget.

A' Lengyel Ujság dítseri az Oroszoknak Plockban mutatott viseletét. Ott létek alatt legkissebb erőszakot sem követtek el, hanem tsak két hajdani katonát vittek el magokkal, midőn a' városhól 23 ikben eltávoznának. A' tisztviselők 25 ikben visszatértek Plockba és tiszti dolgaikhoz újra hozzá láttak.

Lengyel határszél Jul. 5-kén. A' Lengyel seregek Varsóból, General

Skrzynec ki vezérlése alatt, ismét el-távoztak és az Orosz tábor ellen ki indultak. A' Prágában őrizetül hagyott tartalék sereget General Si eravski Kommandírozza. Prágának erősségére Zamoskból nagy ágyúk érkeztek. — A' Fővezérséget Litvániában General Chla-povski nyerte el.

Pultusk Jul. 3-kán. Az Orosz fő-hadi szállásról. — General Muravieff eljött Nurból, és tegnap megerkezett Pultuskba a' táborhoz, melly az ő sere-gének idejövetele által 14 Bataillon gya-lóssággal 25 Eskadron lovassággal és 60 ágyúkkal megerősödött. A' katonák jó színben vannak, és a' lovak, mióta a' zöld fűvet eratni lehet, tökéletesen fel-vettek magokat. Eleség a' tábor számá-ra tsak nem egész hónapra való vagy on szállitya; és minden azt mutatja, hogy a' tábor a' közelebbi napokban megindul Plockba, hogy a' Visztulán keresztül menjen. — Litvániából tudósítás jött, hogy a' Lengyelek Jun. 19-kén Vilna mellett Ponarinál tetemesen megveret-tettek, és Chlapovski's Gielgud Generalok rendetlenségben hátrálnak vissza felé. 25-ikben General Gielgud már vissza jött Ponie monnal a' Nie-men vizén és Suvalkiba's onnét Au-gustovoba siet, egy hadikaszsáját és podgyászsainak nagy részét elvesztette; a' Kaukzusi Kozák regementek minde-nült sarkában vannak, és Kuruta, Sacken és Nikitin Generalok nyo-mozzák. Minthogy azomban Lomza mel-lelt Gerstenzveig és Olferv Generalok 8 bataillonnal és 16 Eskadron-nal fekszenek, Gen. Gielgud serege két tűz közé fog szorulni, és a' vég romlást aligha fogja elkerülni. — A' Cholera az Orosz táborban nagyon megritkult és mulófélben van. April. 1-ső napjától fogva Jun. 26-káig öszveséggel megbetegedtek a' mondott nyevalyában

3345-an, kik közzül megholtak 3692-en, meggyógyultak 4558-an, az Ispotályok-ban még betegen fekszenek 315-an.

Rzevin Jul. 7-kén. Az Orosz fő-hadi szállásról. — Az Orosz tábor meg-indult Pultusk vidékéről a' Visztula fe-lé, három tsapathban, mellyek közzül egyiket (balról) Gen. Gróf Witt vezér-le Sochoczyn felé, a' közbülsőt Feld-marsal Paskevits Maluszynnal ál-tal vitte a' Vkra vizén; a' harmadik (jobbról) Racionz felé tart, és hosz-szú sor szekerek 20 napra való eleség-gel megterhelve mennek utánna. Az elő-sereget Gróf Pahlen vezérli. A' Mod-lin és Sierock felé hátrahagyott ör-tsapatoknak parantsolatjok van, hogy harmadnapig ki ne mozduljanak álló-helyekből; a' Pultuskban hátra maradt dragonyos regementnek hasonlóan. Ut-közben a' bal szárnynál apró tsatázások történtek. Arra az esetre, ha a' lengye-lek vagy Modlinból vagy Vyszogrodból előnyomulnának, meg tette a' Feldmar-sal a' rendeléseket ellenek. De a' mint látszik, a' lengyeleknek nem tétlja azt tselekedni, mert hátravonták szaguldo-zó seregeiket Modlinba, és Gen. Vlas-soff már Plocknál jár Kozákjaival, a' nélkül, hogy valahol ellenséget látott volna. A' fő hadi szállás még ma Rogo-t-vorskba fog menni és holnap a' tábor alkalmasint eléri a' Visztula partjait.

Varsó Jul. 7-kén. A' Visgáló Biz-tosság, melly General Jan kovski dol-gában ki vagy on nevezve, elvégezte mun-káját, és az illető Aktákat a' rendkívül való hadiszéknek által adta. General Ma-lachovski ama biztosságnak Elölülője igen kemény vélekedést adott Jan kovs-ki ellen. Némelly Országkövetek a' Ge-neralissimust megkérték; hogy a' hadi-szék a' Fővárosnak megnyugtására ezt a' pert nyilvános ülésben ítélné meg

— Az Oroszok a' Plocki Vajdaságban táboroznak a' Vkra vizénél; Plonsk és annak környéke egészen Gora falujáig és Vyszogrod városáig; kezeken vagyon. Plonskba mihelyt bementek, új bírót és tanácsot tettek a' városban. A' Podlachiai Vajdaság tsak nem tiszta az Oroszoktól. General Kaisaroff hátravonta magát Zamosktól, melly mozdulásra a' mint híre van, az adott okot, hogy Podoliában az Insurrectio újra kiütött. Az Ovruczi Kerületben is (Volhiniában) újra erőt vett a' felkelés, és az oda küldött Orosz sereg az Insurgenseket nem bírja elszéleszteni. — Litvániából tegnapelőtt az a' hírjött Varsóba, hogy General Gielgud egy ütközetben elesett, egy ágyúgolyóhis ellötte lábait; továbbá hogy míg az Oroszok General Gielgud seregét Vilnától Kauen felé hátra nyomták, az alatt General Dembinski Vilnát éjszokról megtámadta és véres viaskodás után elfoglalta. De hiteles tudósítások erről a' történetről még nem érkeztek. A' mint halljuk a' Litvániában lévő lengyel Generáloknak (Gielgud, Chlapovski, Sierakovski, és Dembinski) egyesített Seregét General Chlapovski fogja Kommandírozni. Chlapovski eddig főképpen táborszerzéssel és regement-állítással foglalatoskodott; a' volt egyenes tüzéj odaküldtetésének. A' honnét annak a' kis seregnek (4000 ember), mellyel öt Skrzyncki Litvániába béküldötte, nagy része tsupa tisztékből állott. A' mult hónap közepe táján már 10 regementje volt szedve, ú. m. 6 Uhlanus regement, 1 Vadász regement, 2 lineagyalog regement és egy gyalog vadász bataillon; sőt vagyon néki egy választott Tatár serege is, az Orosz részről általshökött tatárokból.

A' Varsói Status Ujság írja: „General Turno Sierock városát elfoglat-

ta és ott 50 Orosz lovasokat elfogott. — A' Rommandó, mellyet Gen. Jankovski elvesztett, Gen. Rybinskié lett. — Hertzeg Sapicha Eustachius és Hertzeg Sapicha Xaver Varsóba jöttek, hogy a' tábornál Katonáink sorába beálljanak. Az elsőbb egy a' leggazdagabb Mágnessok közzül Litvaniában, kinek 20 milliommál többje van; elhagyta mindenét és nagy viszontagságokra téve ki magát, hogy az ellenségnek szemei elől eltűnhessen, és életét a' hazának szentelhesse. — Jul. 5-kén Varsóban egy 12 fontos golyóbisú ágyú öntetelt.“

A' Lengyel Ujság írja: „Már ez előtt egy hónappal emlékeztetjük vala az Igazgatószéket, hogy veszedelmes lehet a' Czenstochauban lévő Orosz foglyokkal olly nagyon is lágyan bánni, mint mi bánunk; figyelmeztetjük vala, hogy a' vadászatra, multság tartásra, és látogatásra megadott engedelem talán még valaha ártalmára lehet ügyünknek. Szavunk nem talált meghalgtatást, Gyanításunk ímé most — fájdalom, bétellyesedett. Az alatt míg mi az útalatos öszveesküvésnek nyomait kitudnánk és üznénk, elszöktek némelley Orosz foglyok Czenstochauból és Pdzából. Ez egy igen fontos történet és a' Jun. 29-iki Varsói történetekkel szoros egybenfüggésben áll.“

Litvaniai határszél Jul. 5-kén. (A' Burkus Status Ujságból) Nagy híre volt, hogy General Gielgud Litvaniából kinyomattatott, és megint Lengyel Országba szorult vissza, de a' mi nem akar megbizonyosodni. Sőt inkább, a' mint most halljuk, még most is a' Memei tulsó partján áll, nem is jöhet könnyen által, mivel az Oroszok a' Gielgudiskennél ütött hidat, előtte elrontották. Abban a' környékben kemény tsatának kellett történni az Oroszok és

Lengyelek között; legalább itt a' határ-szélen tegnap és ma erős, és a' határhoz mind inkább inkább közeledő ágyúzást lehetett hallani. — Johannisburgból Jul. 1-ső napjáról írják, hogy az Oroszok General Tolstoy alatt, a' Gielgud és Chlapovski egyesült Seregeit nagyon szorongatják és üldözik.

Schmalleninkeni (Szamogitia) tudósítások szerint, ottan Jul. 5-kén megint kemény és hosszú ágyúzást lehetett hallani. A' volt a' hiedelem, hogy General Gielgud, kit General Tolstoy és General Rennenkampf két oldalról közre vettek, nagyon szorongatják és kised seregével a' nagy erő ellen nem soká fogja magát tarthatni. De Jul. 6-kán ágyúszót hallani többé nem lehetett; a' honnét gyanítják, hogy General Gielgud keresztül vágta magát vissza Litvániába. —

Krakkó Jul. 13-kön. Az Oroszok keresztül akarnak szállani a' Visztulán, és az e' végre szükséges készületeket rakják Plockban, hová 9-ikben 15,000 Oroszok bementek és minden vízi malmokat, ladikokat elfoglaltak, és másunét is hordják a' sok fát ugyanoda. Feldmarsal Gróf Paskevits főhadiszállása 9-ike óta Plockban vagyon. — A' lengyelek Ciechanowieczenél (Plocknak átalellenben) gyülekeznek, hová General Skrzyniecki Varsóból Jul. 9-kén elment. — A' Cholera Krakkóban a' 'Sidó városban kitört, és nagyon pusztít. Egy éjjel 52-en betegedtek meg benne, kik közül 34-en megholtak.

Burkus Ország.

Berlin Jul. 12-kén. Báró Werther, mint rendkívül való Követ a' Fran-

tzia Udvarnál Jul. 9-kén elutazott Párisba. — Danzigban és a' szomszéd helységeiben szünőfelben van a' Cholera. A' nevezett városban 633 beteg között megholt 466, meggyógyult 110, még beteglen fekszik 57.

Memel Jul. 6-kán. Polangen szomszéd-ságában és tőlünk mintegy 3 lengeri mértföldre tegnap 8 Orosz hadihajók vetettek vasmatkát. Halljuk hogy ágyúkat fognak kiszállítani Polangenbe.

Belgium.

Brüsszel Jul. 10-dikén. A' Belgiumi Congressus Jul. 9 diki ülésében a' Londoni Conferentzia 18 tikkelyeit 126 voksal elfogadta, ellene 70 vok volt. (E' szerint kell megigazítani, a' mit e' felől a' mult Posta napon Párisi tudósításból közöltünk.)

Magyar Ország.

Budán. Jul. 12-dikén a' következő hirdetés tétetett közönséggé: „Az a' közönséges aggodást tekintvén, melyet most a' Magyar Országban uralkodó, s a' napkeleti hánytató vérhashoz (Cholerahoz) hasonlító járvány nyavalya okoz, szükségesnek tartatik, hogy ezen nyavalyának állapotja vagy miben létefelől, naponként hivatalos kútföböl merített tudósítások közöltessenek; mellynél fogva reménylhetni, hogy egy részről az alaptalan hírek elterjesztésének elejét lehet venni, más részről pedig mindenek figyelmetesekké tétethetnek arra, hogy mennyire szükséges legyen az eddig kiadatott felsősegi rendeléseket, ezen nyavalya terjedésének meggátolására nézve; szorosán megtartani.“

„I. Az Újságokban eddig kiadatott tudósításokból már tudva vagyon, hogy a fentt megnevezett nyavalya Magyarországban legelőször Tisza Újlakon ütött ki, Ugotsa Vármegyében, a' szószálító szálasok között, kik oda Mármarosból jöttek le a' Tiszán, és onnan a' Tisza lefolytában, érintvén Beregh, Zemplén, Szabolcs, Szathmár, Borsod és Heves Vármegyék részeit Szolnok mező városig kiterjedett. Szolnokban magában Jul. 10-dikén 55 beteg volt, kik közül 39-tzen a' szóban forgó nyavalyában lévén, 10-en közülök meghaltak. Szolnokon alól is a' Tisza mellett, nevezetesen Czibak házán és Alpáriban (ez Pest Várm. esik), és Mező Túrón a' Berettyó mellett kezdette a' nyavalya magát mutogatni. — Egerben eddig egyetlen egy halálos eset volt, mellyet a' Choleraanak tulajdonítanak, de hat nap óta ott ilyen betegség elő nem fordult.“

A' Posonyi Újságban Jul. 15-dikén ez a' hírrététel vagyon. „Ezen Sz. Kir. város Ns Magistratusa rendelése szerint, a' városi Orvosi kar köz hírré teszi ezen a' Közönség megnyugtására, hogy mind ez a' város, mind ennek minden külső városai eddig az egészségre nézve a' legjobb állapotban vagynak, a' mint azt csak kívánni lehet. A' rendszerént való betegségekben szenvedők száma fellette keves; a' halandóság ritkább mint szokott lenni. Posonban, Jul. 15 kán 1831.“

Budán Jul. 13 dikán a' következők tételtek közönségessé:

II. Szolnokból a' legújabb hívalos tudósítások az ottani egészség állapota felől ezt tartják: Jul. 10 dikén 24 betegek maradtak még, kik Choleraiban szenvedtek, ezek azolta 26-tal szaporodtak, de a' kik közül csak hatan haltak meg.

Szolnok vidékén e' nyavalya a' Fegyverneki, Szakállasi és Gyándaipusztákon, nemkülömben Török-Szent-Miklós mező városában is kezdette magát mutatni. Ellenben Kötelenk nevű helységben, a' hol eddig leginkább dühösködött, annyira elább hagyott, hogy Julius 10-diken ott már csak hat beteg volt, 's ezek is a' jobbulás útján voltak. — Sem Egerben, sem ahoz közel más helységekben Heves Vármegyének e'féle betegség többé elő nem fordult.

Jul. 8 dikáig ezt a' többször említett nyavalyát Borsod Vármegyének tíz helységekben vették észre; mellyekben általjában 38 choleras beteget lehetett öszveszámlálni, kik közül eddig egy gyógyult meg, és 20 meghalt. Miskoltzón csak egy kapta el a' nyavalyát 's ez meg is holt.

Ezen f. hónap elején Mármaros Vármegyében is kiütött ez a' nyavalya Keszelymezőn, Huszton felyül, és 6 bele esett beteg közül 4-en meghaltak.

Jul. 14-dikén ugyantsak Budán ez a' tudósítás adatott ki:

III. Azon Biztosságnak jelentése szerint, melly Szolnokba küldetett, a' Choleras betegeknek Jul. 11 dikén maradt 44-ből állott száma, Jul. 12-dikén 55-vel szaporodott és ezen 79 személyek közül csak 7-en haltak meg; Török S. Miklóson pedig azok, kiket eddig ottan ez a' nyavalya meglepett, t. i. hárman, veszedelmen kívül vagynak. Mező Túrón, Kötelenken és Sülyben a' nyavalya egészen elnyomattatott, 's azt lehet gondolni, hogy ezt a' Biztosság fáradhatatlan munkássága által elintezett rendszabásoknak kell tulajdonítani.

Mennyire szükséges legyen általjában a' nevezett nyavalyának, első kiütésében mindjárt ellene dolgozni, minthogy csak egyedül ez által lehet annak tovább

terjedését meggátolni; úgy látszik legközelebb a' Zemplén Vármegyebeli történetek bebizonyítják, a' hol, az Orvosoknak abbéli állításokhoz támaszkodván, hogy ez az uralkodó nyavalya nem Cholera volna, az az ellen tétetett óvó rendelkezéseket munkába venni elmulasztották, és ennél fogva a' nyavalyának szabad út engedtek. Ugyan is, Jul. 7-dikén Sátorallya-Ujhelyen 120 embert lepett meg ez a' nyavalya, kik közül 12-en meggyógyultak, és 15-en meghaltak; Vámos Ujfaluban öten kapták el's ezek mind elhaltak; Bodrogh-Keresztúrbán 90 beteg közül 22 halt meg; Tokajban 150-en betegedtek meg's 40-en meghaltak. Ellenben Zemplén Vármegyének felső részében, mint Rozvagy-on és Leányváron, a' hol az ellene dolgozó rendelkezések mindjárt munkába vétettek, a' gonosz sokkal kevésbé terjedt el, 's a' halandóság is kevesebb volt.

Jóllehet Szathmár Vármegyének némely helységeiben, mint a' millyenek Cséke, Kisarr, Csécse, Tiszakórod, Sonkád, Csenger Ujfalu, 's Kis Namény Cholera betegségek fordultak elő; mégis mind ezen helységeken Jun. 23 dikától Jul. 7-dikéig 25 halálos eseteknél több nem volt.

Hivatalos jelentés szerint Szabolcs Várm. Eszény és Aranyos faluiban sok betegek voltak; Dobon 30 beteg, 's ezek közül egy sem halt meg; Zsurk és Szalóka helységeken pedig, valamint Szabolcs Vármegyének több részeiben is, úgy látszott, hogy a' Cholera hanyatlík. — Jul. 8-dikán költ Jelentés szerint Csongrád Várm. Csongrád nevű mező városban 30-an betegedtek meg

Cholera jelenségű nyavalyában, kik közül nyoltzan már meghaltak.

Pestről. Jul. 14-kén estve megbetegszik egy odavaló lakosnak kotsisa, 's 15 dikén délelőtti 11-edfél órakor meghal, olly jelek között, mellyeket némely Orvosok Cholera jeleinek tartottak, mások pedig a' megholtak halálát annak tulajdonították, hogy módnélkül sok káposztát evett.

A' ház, a' mellyben lakott, a' benne lévő 19 személyekkel tüstént bezártott. Megvizsgáltatván a' ház; más ember is jelentette magát abban, hogy beteg, és mindjárt orvoslás alá vétetett, de a' ki 15-dikben délelőtt 10-edfél órakor meghalt, még pedig az Orvosok vélekedése szerint Cholera-ban. Ezenkívül még heten betegedtek meg hirtelen ez nap Pesten, kik közül hatan más nap 16-ikban Cholera jelei között haltak meg.

Igy lévén a' dolog, azonnal megtették a' szükséges rendelkezések, és a' Dunának jobb és bal partja között, a' hídnek elszedetése által, minden közösülésnek vége szakasztott, mind addig míg Budán a' tisztogatásra szükséges rostelyozatok és Contumatziák felállítatnak, valamint a' Dunán való hajókázásnak is meg kellett szűnni.

A' pénz folyamat Július' 18-dikán;
közép ár:
A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 79 11/16
Az 1820-béli sorsosok, 155 1/4
Az 1821-béli hasonlók, 115
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 39 1/2 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek 1006 for. ton
Conv. Pénzben.

Szerkesztető és Kiadó Marton József, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal, (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)